

Sosiaalihuollon Kanta-palvelujen käyttöönoton myötä kohti sote tietointegraatiota

Sosiaali- ja terveydenhuollon ATK-päivät 23.-24.5.2018 Helsinki

Maarit Rötsä, THL/OPER

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

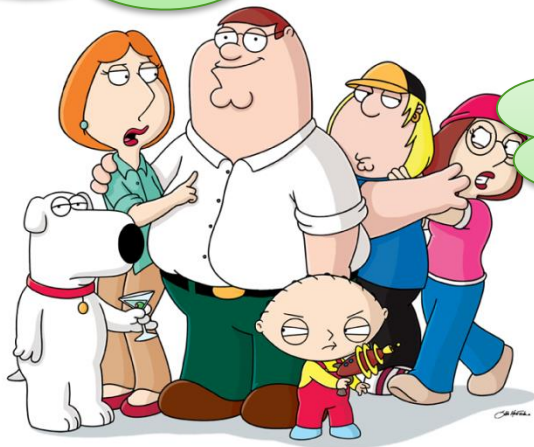
Mitä on sote tietointegraatio?

- Sote tieto..
 - Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat?
 - Potilasasiakirjat?
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyössä laadittu asiakastieto, joka on tallennettu asiakirjaan?
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisesti järjestetyn palvelun yhteydessä syntynyt asiakastieto? Joka missä tahansa asiakirjassa?
 - Sosiaali- ja/tai terveydenhuoltoon liittyvä palvelunantajan kirjaama tieto?
 - Sosiaali- ja/tai terveydenhuoltoon liittyvä tieto, riippumatta siitä kuka sen omistaa, tai kuka sen on laatinut?
 - Kanta-palveluihin –mihin tahansa, tallennettu asiakastieto?
 - Entä asiakkaan tuottama hyvinvointitieto, joka tuotettu sote-kontekstissa?

Kenen sote tietointegraatio?

Palvelujärjestelmän ohjaus, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen

Ammattilainen

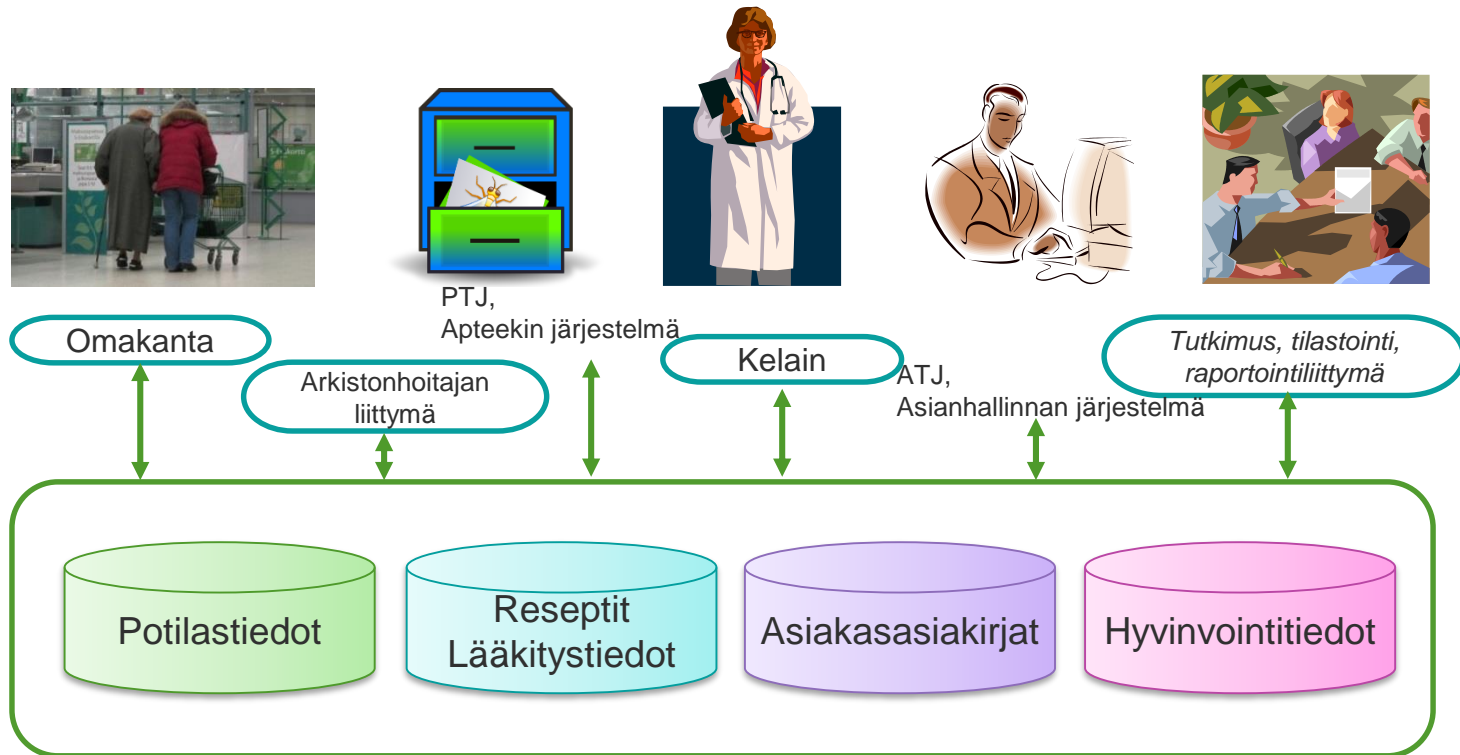
Sote-organisaatio, maakunta

Esitykseni tänään

- Ajatuksia Kanta-palveluiden tarjoamasta tuesta *ammattilaisen tuottaman sote tiedon* integraatiolle uuden asiakastietolain mukaan
- Sosiaalihuollon palvelunantajien liittymisaikeet
- Käyttöönottojen pilotoinnit ja liittymisaikataulut

Kanta-palvelut

käyttäjät, käyttöliittymät ja tallennettavat tiedot

Asiakastiedot ja rekisterinpito

- Uusi asiakastietolaki luo mahdollisuuksia **saatavuuden edistämiseen** mutta ei ratkaise sote-tietojen käsittelyn haasteita
 - Asiakastietolain myötä Kanta-palveluihin talletettavat tiedot
 - Sosiaalihuollon asiakasasiakirjoja
 - Potilasasiakirjoja
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyössä laadittuja asiakirjoja
- sote-yhteistyössä laadittujen asiakirjoja koskevaa sääntelyä ei ole
- Mitä säännöksiä sovelletaan tietojen luovutuksissa? Millä mekanismeilla toteutetaan kiellot? Miten tulkitaan asiakkaan oikeudet asiakirjan käsittelyssä?
 - Teknisten toteutusten haasteet (kiellot, tehtäväluokka, ammattioikeudet käsitellä tietoja ym.)

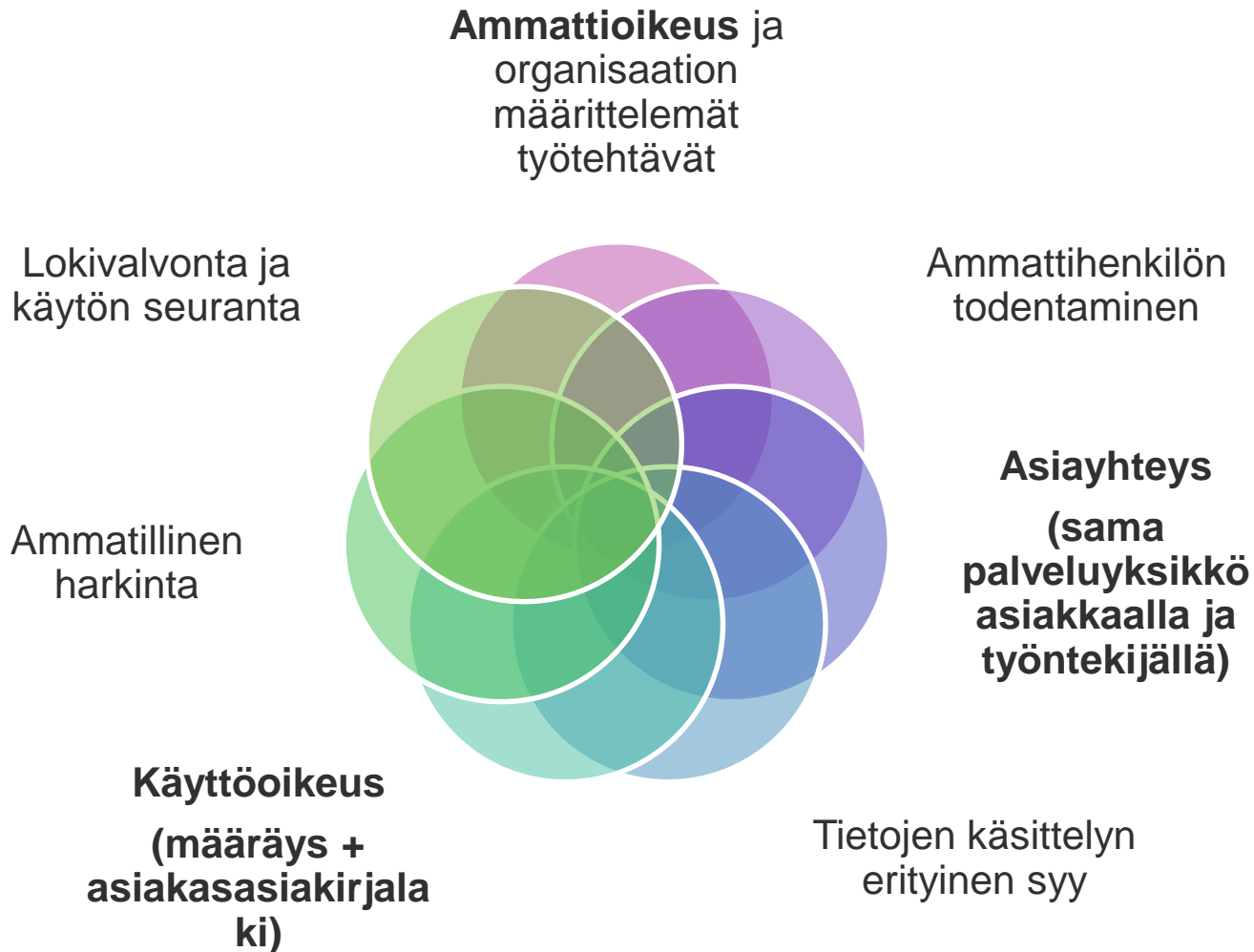
Asiakastiedot ja rekisterinpito

- Uuden rekisterimallin myötä tiedon luovutukset vähenevät
 - Kielto koskee vain rekisterinpitäjien välisiä luovutuksia
 - Sote-tietojen käsittelyoikeuteen sovellettavat säädökset ovat haaste, jos sosiaali- ja terveydenhuollossa erilainen suostumusikäntö
- Uusi rekisterimalli tuo tiedot loogisesti samaan rekisteriin mutta niiden käytön perusteita tarkennetaan
- Sosiaalihuollon asiakastiedot ja potilasasiakirjat edelleen erillisissä tietovarannoissa, joilla omat tekniset käytön edellytykset
 - Sote-tietojen käsittelyssä sovellettavat tekniset vaatimukset määrittelemättä

Esimerkki: Käytönvalvonnan kokonaisuus

(sosiaalihuollon määrittelyjen mukaan)

I-vaiheen asiakkuutta kuvaava asiakastiedon kooste (esimerkki)

Palvelunjärjestäjä: Perähikiän kunta

Ammattihenkilö: Tiina Tarkkaavainen

Asiakas: Asta Asiakas

Asiakkaan henkilötunnus: 110122-1312

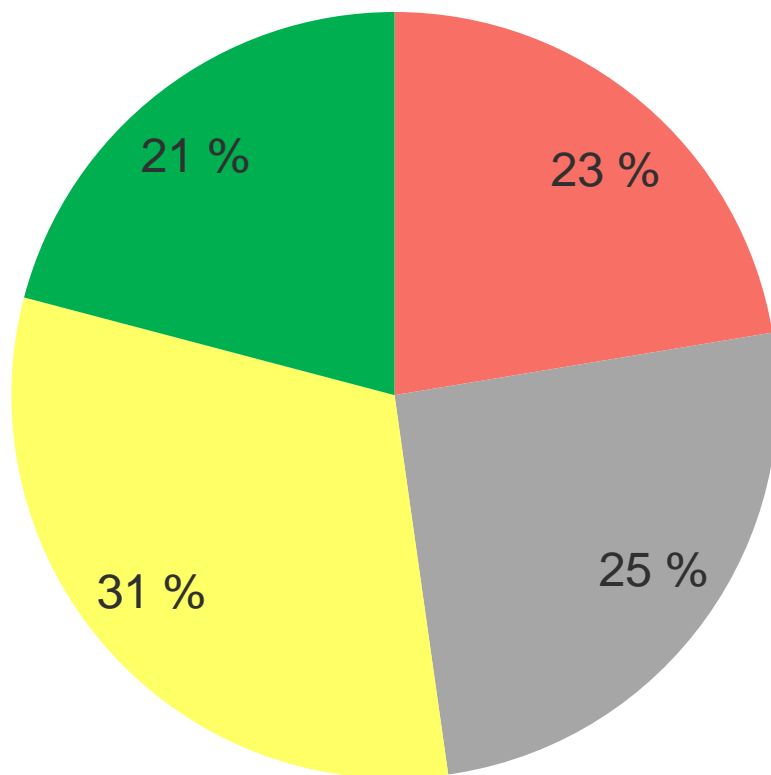
Palvelutehtävä	Voimassa oleva palvelutehtävän asiakkuus	Alkamis- tai päättymispäivä	Palvelutarpeen arvio	Asiakas-suunnitelma	Tehdyt päätökset	Palveluista vastaava työntekijä
Työkäisten palvelut	Ei	11.6.2010			30.1.2010 28.2.2010 29.3.2010 27.4.2010 30.5.2010	Silja Siljanen Silja Siljanen Kela Kelalainen Kala Lohilainen
Päihdehuolto	Kyllä	14.8.2013	15.10.2013	12.12..2013		Elli Vellinen
Lastensuojelu	Kyllä	19.10.2013		12.12.2013	14.1.2014 18.2.2014 25.9.2015	Elli Vellinen

Voisiko tämä laajennettuna terveydenhuollon vastaavilla keskeisillä tiedoilla olla sote-näkymä asiakkaan tietoihin?

SOSIAALIHUOLLON PALVELUNANTAJIEN LIITTYMISAIKEET

Sosiaalihuollon julkisten palvelunantajien liittymisaikeet (kysely 2016 mukaan)

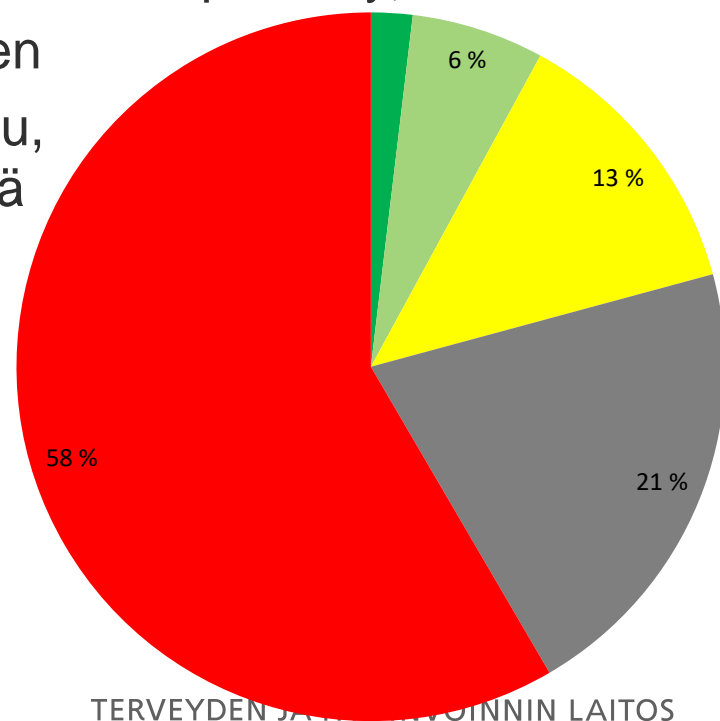
Liittymisaikeet I-vaiheessa (131 vastaajaa)

- emme aio liittyä I-vaiheessa
- emme tiedä, onko asiaa käsitelty tai asiasta päätetty
- asia on käsittelyssä mutta kesken
- liittymisvalmistelut ovat käynnissä

Sosiaalihuollon yksityisten palveluntajien liittymisaikeet (kysely 2017, tarkistamattomat vastaukset)

- Vastaajia noin 889
- Kysymykseen vastasi n. 60 % vastaajista
 - 58 % emme aio liittyä I-vaiheessa
 - 21 % Emme tiedä onko asiaa käsitelty tai siitä päätetty
 - 13 % Asia on käsittelyssä mutta kesken
 - 6 % Olemme käynnistäneet suunnittelu, vaikka asiasta ei ole lopullista päätöstä
 - 2 % Aiomme liittyä I-vaiheessa

KÄYTTÖÖNOTTOJEN PILOTOINNIT JA AIKATAULUT

I-vaiheen toiminnallisuus tiiviisti

- SAA tallentaa
 - Ennen liittymistä syntyneet asiakastiedot
 - Liittymisen jälkeen syntyneet asiakastiedot
 - Näiden yhdistelmä halutulla tavalla
- Mitä asiakirjoja?
 - Liittyjä saa itse määritellä mistä palvelutehtävistä tai yksittäisistä palveluista tiedot tallennetaan (huomioiden yllä oleva)
- Tiedot I-vaiheessa rekisterinpitäjän omassa käytössä
 - ei luovutuksia, ei suostumuksia/kieltoja, ei Kanta-palvelujen kautta toteutettua informointia, ei tietojen näyttöä Omakannassa

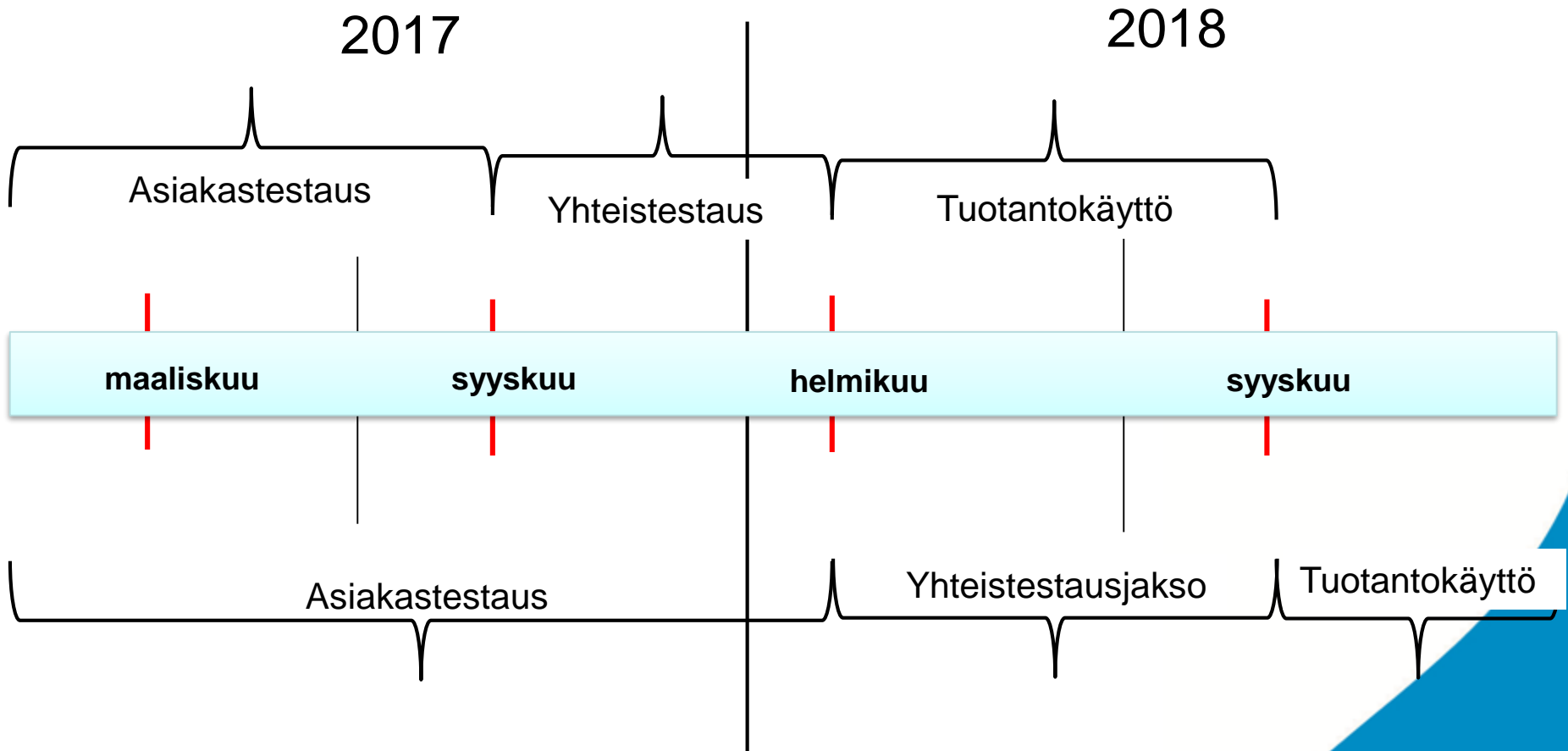
Liittymistapa

- Saa liittyä (näille omat profiilit)
 - Pelkästään tallentaakseen
 - Tallennus ATJ:n kautta, joka liitetään ja yksittäinen käyttäjä tallentaa tietoja pääasiassa asiakas kerrallaan tai sitä mukaa kun tietoa syntyy
 - Tallennus ”migraatiovälineellä”, jolloin yksittäinen käyttäjä ei tallenna tietoja yksitellen, vaan tallennus massoina (ei käyttäjiä koskevia vaatimuksia, toiminnallisuuksia, mutta kuitenkin A-luokan järjestelmä)
 - Pelkästään katsellakseen
 - Esim. vanhat tiedot tallennettu migraation kautta, uusi järjestelmä otetaan käyttöön mutta siinä ei vielä kaikkea Kanta-kyvykkyyttä mutta katselurajapinta kuitenkin rakennettu. Tukee vaiheittaista tietojärjestelmien vaiheittaista kehittämistä.
 - Katsellakseen ja tallentaakseen
 - ”täysverinen Kanta-yhteensopiva järjestelmä aktiivikäyttöön”

Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston pilotoijat

- THL on myöntänyt valtionavustusta 4:lle pilottihankkeelle
 - Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden tiede- ja tutkimuskeskus / **SosKanta**
 - Turun kaupunki ja Tieto oyj / **TURKKA**
 - Vaasan kaupunki ja Abilita / **VALAS**
 - Ensi- ja turvakotien liitto ja Sofia CRM / **ETKL:n tiedot Kantaan**
- Muita toimijoita ei oteta mukaan Kanta-palvelujen pilotoijiksi mutta muidenkin on mahdollista saada valtionavustusta käyttöönottoprojektiinsa

Pilottien aikataulu, järjestelmäkehityksen näkökulma

Muiden aikataulu, järjestelmäkehityksen näkökulma

Lopuksi

- Sosiaalihuollon Kanta-palvelut ei yksin ratkaise sote-tietojen yhteiskäytön ja käsittelyn kaikkia tarpeita
- Sosiaalihuollon mukaan tuleminen Kanta-palveluihin mahdollistaa tiedon saatavuuden Kanta-palveluja käyttäville toimijoille
- Yhteinen sote-tietojen käsittelyn tavoitetilä edellyttää edelleen pitkäjänteistä kehittämistä ja useita muutoksia olemassa oleviin toimintatapoihin, lainsäädäntöön ja tietojärjestelmiin.

Innostavia ATK-päiviä!

Muista seurata www.thl.fi/sostiedonhallinta ja liittyä Ajankohtaista -jakeluun!